

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

19 noiembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

președinte – Nicolae Gordilă,

judcători – Ion Guzun și Elena Covalenco,

în camera de consiliu, fără citarea părților, a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva sentinței Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 28 februarie 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 mai 2014, în cauza penală declarată de

Roznovan Cornel Petru, născut la 01.10.1977, domiciliat în mun. Chișinău, str. Valea Crucii 2, ap. 80;

și

Roznovan Petru Alexandru, născut la 02.06.1947, domiciliat în mun. Chișinău, str. Valea Crucii 2, ap.80.

Termenul examinării cauzei:

1. *Instanța de fond de la 04.10.2013 pînă la 28.02.2014;*

2. *Instanța de apel de la 08.04.2014 pînă la 15.05.2014;*

3. *Instanța de recurs de la 25.08.2014 pînă la 19.11.2014.*

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursului în cauză în baza actelor din dosar,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 28 februarie 2014:

- Roznovan Petru a fost condamnat în baza art. 287 alin. (2), lit. b) Cod penal la amendă în mărime de 500 unități convenționale, ce constituie 10 000 (zeci mii) lei;
- Roznovan Cornel a fost condamnat în baza art. 287 alin. (2), lit. b) Cod penal la amendă în mărime de 450 unități convenționale, ce constituie 9 000 (nouă mii) lei;

A fost admisă acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Angheluș Vladimir și s-a încasat, în mod solidar, de la Roznovan Cornel și Roznovan Petru în beneficiul părții vătămate Angheluș Vladimir prejudiciul material în valoare de 4050 lei, prejudiciul moral în valoare de 15 000 lei și cheltuielile de judecată în valoare de 3 000 lei, iar în total suma de 22 050 (douăzeci și două mii cincizeci) lei.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Roznovan Cornel, care conducea mijlocul de transport de model Opel Astra, cu n/î K SR 333, împreună cu Raznovan Petru, la 06.07.2013, aproximativ ora 15.00, aflându-se la intersecția bd. Cuza Vodă cu str. Sarmisegetusa, mun. Chișinău, acționînd din intenții huliganice, încălcînd grosolan ordinea publică și exprimînd o vădită lipsă de respect față de societate, cu o obrăznicie deosebită, sub pretextul clarificării unei situații de accident, au inițiat un conflict cu Angheluș Vladimir, conducătorul mijlocului de transport de model Dacia Logan, cu n/î C PX 845, numindu-1 cu cuvinte necenzurate, lovind cu piciorul în automobilul acestuia, și aplicînd mai multe lovituri cu pumnii și

picioarele în diferite părți ale corpului provocându-i părții vătămate leziuni corporale ușoare.

Fapta constatată de prima instanță a fost calificată în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, *huliganism, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, acțiuni care prin conținutul lor se deosebesc prin obrăznicie deosebită, săvârșite de două persoane.*

3. Sentința a fost atacată cu apelurile de către:

- avocatul Spoială Sergiu în numele inculpaților Roznovan C. și Roznovan P., care a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care a achita inculpatul Roznovan Cornel în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, din motivul neparticipării la comiterea infracțiunii date, iar în privința lui Raznovan Petru a aplica art. 55 Cod penal cu stabilirea minimului de pedeapsă prevăzut la articolul dat.

În susținerea apelului s-a invocat că, sentința contestată nu este legală, întemeiată și motivată; partea descriptivă a sentinței de condamnare menționată nu cuprinde forma și gradul de vinovăție. Nu sunt supuse analizei toate probele examinate în instanța de fond, nu sunt precizate de către instanța de fond toate circumstanțele ce au servit ca motiv de a concluziona prezența unuia sau mai multor astfel de indici de calificare. Concluziile instanței de fond expuse în sentință nu corespund cu materialele dosarului în fapt.

- avocatul Brînză Sergiu în numele părții vătămate Angheluș V., care a solicitat casarea acesteia, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri mai aspre.

În susținerea apelului s-a invocat aplicarea neîntemeiată, în privința inculpaților a unor pedepse prea blânde și netemeinicia respingerii parțiale a acțiunii civile înaintate de către partea vătămată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 mai 2014, a fost respins ca nefondat apelul avocatului Spoială Sergiu în numele inculpaților Roznovan C. și Roznovan P.

A fost admis apelul avocatului Brînză Sergiu în numele părții vătămate Angheluș V., casată sentința în partea acțiunii civile și pronunțată o nouă hotărâre, prin care, s-a admis acțiunea civilă în partea prejudiciului moral și s-a încasat în beneficiul părții vătămate Angheluș Vladimir de la Roznovan Cornel - 10 000 (zece mii) lei și de la Roznovan Petru - 10 000 (zece mii) lei.

Celelalte dispoziții ale sentinței atacate s-au menținut.

Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, prima instanță a aplicat pedepse în limitele prevăzute de lege, astfel acordând deplină eficiență prevederilor articolelor 7, 61 și 75 Cod penal.

Instanța de fond motivat a stabilit categoria și măsura de pedeapsă, relevând în cuprinsul sentinței circumstanțele cauzei, persoana inculpaților, gravitatea infracțiunii săvârșite și, corect a concluzionat, că atingerea scopului pedepsei penale se v-a asigura prin aplicarea amenzii.

În speță, nu sânt întrunite condițiile legale privind aplicarea articolului 55 Cod penal, adică nu există temei pentru liberarea de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională a inculpatului.

În ședința de judecată s-a constatat că reieșind din gravitatea infracțiunii și circumstanțele cauzei că corectarea inculpatului este posibilă cu aplicarea pedepsei

penale ca măsură de constrângere statală și mijloc de corectare și reeducare a inculpatului Roznovan P..

Cu privire la motivele invocate de avocatul Brînză S., ce vizează cererea privind repararea prejudiciului moral, se apreciază ca fiind întemeiate.

Se evidențiază, că soluționând chestiunea respectivă, prima instanță greșit a aplicat principiul încasării în mod solidar a cuantumului despăgubirilor convenite în urma prejudiciului moral produs prin infracțiune, acesta nefiind aplicabil în cazul soluționării acțiunii civile în partea prejudiciului moral.

În atare situație, se impune desființarea dispozițiilor sentinței cu privire la soluția dată în partea acțiunii civile privind prejudiciul moral produs prin infracțiune, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, în partea respectivă.

Cu privire la prejudiciul moral produs prin infracțiune, potrivit prevederilor articolelor 219-221 și 225 Cod de procedură penală, se impune soluționarea chestiunii respective, dat fiind că sunt îndeplinite condițiile legale privind încasarea de la inculpați în folosul vătămate, Andronic G. a cuantumului despăgubirilor convenite în urma prejudiciului moral produs prin infracțiune.

5. Inculpații Roznovan C. și Roznovan P., făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, împotriva hotărârilor instanțelor de fond au contestat cu recurs ordinar, solicitând casarea acestora, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care Roznovan C. și Roznovan P. să fie recunoscuți vinovați în baza art. 78 alin. (2) Cod contravențional și să fie micșorat cuantumul prejudiciului moral la 2000 lei. În motivarea recursului, recurenții invocă următoarele: instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate de apărătorul inculpaților; hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și fapta nu întrunește elementele infracțiunii; lipsește latura subiectivă; prejudiciul moral este prea exagerat deoarece Rozovan P. este pensionar iar Rozovan C. nu este angajat în câmpul muncii și are la întreținere un copil minor.

5.1. Potrivit prevederilor art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a scris referință privind opinia asupra recursului declarat prin care a menționat că, recursul ordinar urmează a fi decis ca inadmisibil invocând că instanța de apel a motivat sub toate aspectele hotărârea contestată.

6. Verificând argumentele invocate în recursul ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

Conform art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces și numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală și formulate în cererea de recurs.

Potrivit textului recursului, recurenții invocă ca temei de casare a deciziei instanței de apel pct. 6), 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârea instanței de apel conține o eroare de drept atunci când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate de apărătorul inculpaților, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Colegiul penal, constată că nici una din prevederile pct. 6), 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, la care se referă autorii recursului ordinar, nu sunt aplicabile din punctul de vedere al prezenței erorii de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel, deoarece aceasta este pe deplin motivată.

După cum a menționat instanța de apel, vinovăția lui Roznovan C. și Roznovan P. se confirmă prin mai multe probe cercetate în ședința de judecată și verificate în instanța de apel, așa cum: declarațiile părții vătămate Angheluș Vladimir, declarațiile martorilor Angheluș Ghenadi, Crehovețchi Tatiana, Cojocari Tatiana, Midone Nicolae; procesul-verbal de cercetare la fața locului din 06.07.2013 (f.d.11-14); procesul-verbal de examinare a obiectelor din 07.07.2013 și ordonanța de recunoaștere a obiectelor drept corpuri delictive din 07.07.2013 (f.d.36-39); raportul de examinare medico-legală nr.1939/D din 22.08.2013 (f.d.32).

În acest sens, Colegiul nu are careva dubii asupra probelor menționate, care în coroborare cu celelalte probe dovedesc vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii de huliganism.

Conform prevederilor art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs urmează a verifica legalitatea hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

Mai mult ca atât, recurenții se referă, în recurs, la aprecierea probelor date de instanțele judecătorești, care după părerea lor sunt contradictorii și nu dovedesc vina lor.

Or, dezacordul autorului recurentului cu aprecierea probelor de către instanța de fond și deciziei instanței de apel nu se încadrează în temeiurile de drept pentru recurs prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală.

7. Un alt temei invocat de recurenți este că, în acțiunile lor nu sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art. 287 alin.(2) lit. b) Cod penal.

Colegiul menționează că, sub aspectul situației de “neîntrunire a elementelor infracțiunii”, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura cauzală dintre acestea).

Inculpații atât la urmărirea penală, cât și în instanța de judecată a negat vinovăția că ar fi comis un act de huliganism în privința lui Angheluș Vladimir, explicând ca conflictul a apărut din cauza deplasării neregulamentare a automobilului părții vătămate Angheluș Vladimir, care a tăiat brusc trecerea automobilul inculpaților, în urma căreia și s-a iscat conflictul.

Aceste declarații vin în contradicție cu declarațiile martorilor Angheluș Ghenadi, Crehovețchi Tatiana, Cojocari Tatiana, Midone Nicolae, care au confirmat că anume inculpații l-au insultat pe Angheluș Vladimir și intenționat i-au aplicat lovituri pe deferite părți ale corpului.

Astfel, criticele recurentului, precum că, inculpații nu au săvârșit acțiunile de huliganism, nu pot fi acceptate, or, ele sunt în contradicție cu stare de fapt stabilită de instanța de judecată.

Colegiul penal atestă că, acțiunile inculpaților au avut o intenție directă, care încalcă grosolan ordinea publică însoțită de aplicarea violenței asupra persoanei.

Colegiul menționează și faptul că, instanța de apel corect a stabilit, în conformitate cu prevederile art. 131 Cod penal, că fapta săvârșită a avut loc într-un loc public, or, locul public, este orice alt loc accesibil publicului, dacă în momentul săvârșirii faptei erau de față două sau mai multe persoane.

Recurenții indică că, acțiunile lor nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii (lipsa laturii subiective) prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, însă în același timp, fapta comisă de inculpat constituie cel mult o contravenție prevăzută de art. 78 alin. (1) Cod contravențional.

Latura subiectivă a infracțiunii de huliganism se caracterizează, în primul rând, prin intenție directă. Motivele acestei infracțiuni sunt motive huliganice. În nici un caz nu poate fi admisă posibilitatea de a raporta huliganismul la infracțiunile săvârșite fără motiv. Or, nu există conduită umană care să nu fie motivată. Deși motivul nu este indicat în textul legii penale ca semn obligatoriu al laturii subiective a huliganismului, el decurge din însăși esența acestei infracțiuni.

Prin „încălcarea grosolană a ordinii publice” se înțelege săvârșirea unor acțiuni intenționate ce atentează la aceste relații sociale și morale de conviețuire, care sunt încălcate în mod grosolan și demonstrativ prin necuviință, neobrăzare, comportarea persoanei ș.a., fapt ce a avut loc în situația de fapt, stabilită.

Delimitarea dintre huliganism ca infracțiune penală și huliganism ca infracțiune contravențională, se face ținându-se cont de gravitatea încălcării ordinii publice, care se determină prin cumulul circumstanțelor cauzei, inclusiv locul și metodele săvârșirii faptelor ilicite, intensitatea, durata lor.

Colegiul penal reiterează faptul că, în speță sunt întrunite toate elementele infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal. Intenția inculpaților a fost una directă, el conștientizând faptul că încalcă ordinea publică și au dorit acest fapt.

Astfel, Colegiul reține că, instanța de apel, în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală și verificate în ședința de judecată, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, astfel ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția inculpaților Roznovan C. și Roznovan P. în comiterea infracțiunii incriminate lui în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, iar pedeapsa i-a fost stabilită în conformitate cu prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal. Temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea acestor probe nu s-au stabilit.

Astfel, criticile formulate de recurenți, enunțate la pct. 5 al prezentei decizii, prin care susține că inculpații nu se face vinovați de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal - au format obiect de discuție la judecarea cauzei în apel și cărora instanța le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin, și a cărei reluare nu se mai impune, având în vedere și faptul că verificând decizia atacată în raport și cu prevederile art. 424 alin.(2) Cod de procedură penală, în sensul că nu se identifică existența și a altor motive care analizate din oficiu să ducă la

casare, urmează a se constata că recursul declarat de acesta este vădit neîntemeiat.

8. Referitor la afirmațiile recurenților privitor la soluționarea acțiunii civile.

În acest context, instanța de recurs, menționează că despăgubirile pentru daune morale se disting de cele pentru daune materiale prin faptul că acestea nu se probează, ci se stabilesc de instanța de judecată prin evaluare.

În acest scop, pentru ca evaluarea să nu fie una subiectivă ori pentru a nu se ajunge la o îmbogățire fără just temei, este necesar să fie luate în considerare suferințele fizice și morale susceptibil în mod rezonabil care au fost cauzate prin fapta săvârșită de inculpat, precum și de toate consecințele acesteia, așa cum rezultă din actele medicale ori și alte probe administrate în cauză.

Anume, în acest context, instanța de apel a evaluat corect dauna morală încasată de la Roznovan Cornel - 10 000 (zeci mii) lei și de la Roznovan Petru - 10 000 (zece mii) lei, în beneficiul părții vătămate Angheluș Vladimir, luându-se în considerare suferințele fizice și psihice ale victimei, gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, consecințele survenite, precum și măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate.

Astfel, Colegiul penal conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar declarat de condamnații Roznovan C. și Roznovan P. și potrivit legii, se impune inadmisibilitatea recursului ordinar, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin.(1), alin. (2) pct. 4), 434 Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de **Roznovan Cornel Petru și Roznovan Petru Alexandru**, împotriva sentinței Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 28 februarie 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 mai 2014, în propria cauză penală, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Publicarea integrală la **10 decembrie 2014.**

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Elena Covalenco